

NOORD-BRABANDER.

Diocro, verum
Quid vetat? (HORATIUS)

NOMMER 65

'S BOSCH

DONDERDAG 30 MEI

Spanje.

MADRID, 14 Mei.

Z. M. heeft den dag van 30 juni aanstaande bepaald tot de plechtige eedsaflegging van trouwheid aan de infant don *Maria Isabella Louisa*, zijne oudste dochter als erfprinses des koninkrijks bij gebrek van mannelijke nakomelingen; deze plechtigheid zal te Madrid in de koninklijke kerk St. Hieronymus plaats hebben. Een besluit van *Ferdinand* geeft aan de aartsbisschoppen van Seville en Granada en een groot aantal bisschoppen des koninkrijks recht om de plechtigheid der eedsaflegging bij te wonen.

— Den 10 dezer is de ambassadeur van Pruisen door Z. M. in bijzonder gebuur toegelaten, om hem eenen brief van zijnen soeverein ter hand te stellen.

— Een huitegewoon koerier, gisteren uit Portugal aangekomen heeft de tijding medegebracht dat de infant don *Sebastian* ziek was. Dit lid der spaansche koninklijke familie komt met zijne jonge echtgenote te Madrid terug; maar over de terugkomst van den infant don *Carlos* wordt niet meer gesproken.

— Onze minister van gratie en justitie heeft het voornemen om een burgerlijk wetboek op te stellen. De beroemde rechtsgeleerde *Cambrenere* is belast om over dit ontwerp een bericht uit te brengen. Het burgerlijk wetboek is sedert langen tijd gemaakt, maar nog niet afgekondigd. De bijeenverzameling der spaansche wetten en ordonnantien levert geene groote zwarigheden op, want velen spreken elkander onderling tegen.

— De cholera rigt nog steeds groote verwoestingen te Lissabon aan. Het hospitaal St. Jozef niet meer genoegzaam zijnde om de door de besmetting aangetaste personen op te nemen, heeft men nieuwe hospitalen moeten bouwen.

Duitschland.

FRANKFORT, 24 Mei.

De fransche gezant, graaf de *St. Aulaire*, heeft op den 14 dezer zijne geloofsbrieven aan den Keizer van Oostenrijk overhandigd. Voorts schrijft men uit Weenen, dat op denzelfden dag de geheime raad, vrijheer von *Binder*, van daar naar Berlijn was vertrokken, om deel te nemen aan de onderhandelingen, die onder bemiddeling van het pruisisch kabinet over de belgische aanslagen worden aangevoerd, en waartoe de graaf *Matuschewitz* op zijnen doortogt van Londen naar Petersburg het eerste voorstel zou hebben gedaan. Men zegt, dat tot hetzelfde einde een buitengewoon gevolmagtigde van den Koning der Nederlanden naar Berlijn zou komen, en men vleide zich te eerder dat deze bemiddeling het gewenscht gevolg zou hebben, wijl het londensch kabinet niet geheel ongeneigd scheen om van het stelsel, tot nu toe gevolgd, terug te komen, en zich aan de drie noordsche hoven aan te sluiten.

Omtrent hetzelfde onderwerp schrijft men uit Berlijn: De onderhandelingen over de Belgische zaak worden hier ijverig voortgezet. Men verwacht binnen kort eenen Russischen en Oostenrijkschen gevolmagtigde. Wellicht vormt zich deze vereëning tot een formeel kongres, om eindelijk een verschil bij te leggen, dat ieder oogenblik de rust van Europa bedreigt. Volgens denzelfden berichtgever zoude men in het koninkrijk Polen voor nieuwe onlusten bevreesd zijn en onderscheiden maatregelen van voorzorg hebben genomen. Het russisch bestuur moet uit Parijs de waarschuwing hebben ontvangen, dat men zich in het geheim tot eene nieuwe omwenteling voorbereide, en dat er zelfs bijzondere brieven waren opgevangen, waarin van eenen aanslag tegen het leven des keizers werd gesproken.

— In Griekenland gaat men voort met de regeling van het binnenlandsch bestuur en de organisatie van het leger. Prins *Eduard* van Saksen-Altenburg, bloedverwant van Koning *Otto*, is gouverneur-militair van Napoli geworden. Het personeel van het leger zal bij het ministerie van oorlog door eenen beijerschen kapitein behandeld worden. De dienststaten, gedurende den strijd tegen de Turken, zullen door eene commissie, mede uit Grieken van alle partijen bestaande, worden beoordeeld. Tot inspecteur-generaal van het leger is een beijersch overste benoemd. Tot kommandanten der nieuw opgerigte jagerbatalijons zijn meest Rumelioten verkozen, dat eenige ootvreidenheid onder de officieren uit Morea verwekt. Het regentschap slaat het provincialisme in den wiid en ziet voornamelijk op bekwaamheid en verdiensten.

— De betrekking met Italie en Deutschland wordt vooreerst leidend gehouden door de grieksche stoomboot de *Mercur*, die maandelijks op Triest vaart, en door de engelsche boot, die van Zante over Corfu insgelijks alle maanden de reis doet. Voor het onderwijs en de opvoeding zijn twee commissien benoemd. Van de eerste is *Pjanuzzo Notara* voorzitter; van de laatste zijn de rechter *Alexander Souzo*, de oudheidkundige *Banthylos* en de philoloog dr. *Franz* met Manschen leden. Er is een afzonderlijke commissie voor de bouwkunde aangesteld, die van Napoli met twee schepen is vertrokken, om de binnenste deelen van Griekenland op te nemen.

— De officiële berigten uit Griekenland overgebracht, zijn meest alle van eene zeer oude dagteekening, doch behelzen tevens de officiële stukken, waarvan de inhoud slechts onvolmaakt door partikuliere tijdingen was bekend geworden. Zoo vindt men dan nu, dat het regentschap dadelijk na deszelfs aankomst het ministerie uit zeven leden heeft zamengesteld; het departement van buitenlandsche zaken en het voorzitterschap van den raad is aan *Trikoupis* opgedragen, het beheer der geldmiddelen aan *Mavrocordato*, de justitie aan *Clanaxis*, de binnenlandische zaken aan *Chrestides*, eeredienst en onderwijs aan *Rizo*, het departement van oorlog aan *Zografos* en dat der marine aan *Boulgari*. Te Napoli, Missolonghi en Theben zijn hoven van justitie gevestigd, ieder bestaande uit eenen voorzitter, 4 regters, 1 koninklijke procureur en 1 griffier. De wetten en besluiten worden uitgevaardigd in naam van en hebben aan het hoofd de woorden: *Otto, by de gratie Gods, Koning van Griekenland*. Het geregeld leger zal bestaan uit 8 batalijons inf., 1 reg. lanciers, 6 compagnie artill., 1 compagnie trein, 1 compagnie werklieden, 2 compagnie pionniers en eene afdeling ingenieurs. Buitendien zal men uit de onthonden ongeregelde troepen 10 batalijons jagers vormen. Prins *Eduard* van Saksen-Altenburg, bloedverwant van Koning *Otto*, is tot militairen gouverneur van Napoli benoemd.

— Dit Odeon wordt thans, onder dagteekening van den 3 dezer, bepaaldelijk gemeld, dat de generaal-adjudant van Z. M. den Keizer, graaf *Orloff*, in den nacht van den 30 april op den 1 mei van Petersburg te Olessa aangekomen, en des morgens vroeg van den 2 mei aan boord van de korvet *Penderacis*, en vergezeld van de gewapende stoomboot *Gromonossais*, van daar naar Konstantinopel vertrokken is.

— (Rijn Pruisen, 17 mei). In deze provincie wordt de politie omtrent de paspoorten met eene tot nu toe ongewone gestreghed uitgeoefend. Zoo werd onlangs te Bonn een handelsreiziger, die voor eene aanzienlijke fabriek aan den Rijn reisde en van een handels-certificaat voorzien was, eerst voor de politie geroepen en vervolgens naar het huis van arrest gebracht, omdat hij verzuimd had zich tevens van eenen bijzondere pas te voorzien. Tot nu had het handels-certificaat, waarop het signalement des honders altijd uitgedrukt staat, de paspoort onnoodig gemaakt. Eerst na eene gevangenzetting van ruim 14 dagen, werd deze reiziger (een Beijer van geboorte) op voorspraak van zeer achtingswaardige mannen, op vrije voeten gesteld. Ook te Keulen hebben onlangs eenige gevangennemingen plaats gehad, welke, zoo men zegt, door de politie gedaan zijn. Onder de personen, welke dit mocht gebeuren, wordt een voormalige ritmeester genoemd.

Engeland.

LONDEN, 25 Mei.

Ter gelegenheid van den geboortedag van H. K. H. de prinses *Victoria*, welke gisteren haar vijftiende jaar ingetroden is, hebben H. H. M. M. op het koninklijk paleis van St. James, een luistervol bal gegeven, hetwelk behalve de leden van de koninklijke familie, ook onderscheidene personen van rang en aanzien hebben bijgewoond. Dienzelfden dag heeft Z. M. aan den graaf *Grey* en enkele andere ministers een afzonderlijk gehoor verleend.

— In het Huis der lords heeft de graaf *St. Vincent* tegen den 31 dezer eene petitie aangekondigd van kooplieden, platters en andere menschen, die belang in de westindische kolonien hebben. Hij heeft verzocht, dat de lords tegen dien dag beslissing zouden worden.

— De wet, om aan de joodsche onderdanen van Z. M. de herengroten te schenken, waarvan zij tot heden onttrokken waren,

weest, is woensdag avond ten tweedemaal gelezen, waartoe met 189 tegen 52 stemmen besloten is geworden. De leden, die zich daartegen verklaarden, deden zulks hoofdzakelijk op godsdienstige gronden en meenden, dat het toestaan dier rechten aan de joden strijdig was met het christelijk karakter der instellingen des lands.

— Het huis der lords heeft de lord-kanselier donderdag avond voorloopig kennis gegeven, dat er binnen kort eene commissie zal benoemd worden, belast met eene herziening van de gewone regterlijke wetten in Schotland, ten einde in gezegde wetten, alsmede in derzelve uitoefening, dezelfde wijzigingen en verbeteringen daar te stellen, welke onlangs in die van Engeland zijn gemaakt. Het voornoemde huis heeft hierna deszelfs zittingen, wegens het pinksterfeest, tot op donderdag aanstaande geadjourneerd.

In het huis der gemeenten is woensdag avond de heer R. Grant met desze fs motie, strekkende ter tweede lezing van de bill tot emancipatie van de zich in Engeland bevindende Joden, te voorschijn gekomen. De heer R. Inglis, welke, onmiddellijk na het doen van gemelde motie, als amendement voordroeg, om de verdere behandeling dezer bill tot over zes maanden te verschuiven, is alstoen nog door enkele andere sprekers opgevolgd, om, even als hij, tegen het toelaten der Joden tot regterlijke ambten en andere hooge posten, of als vertegenwoordigers in het parlement vooringenomen waren. Nadat zich echter dien avond Dr. Lushington en vooral lord J. Russell, daarentegen als groote voorstanders dezer bill verklaard en betuigd hadden, uit het vergunnen der gezegde voorregten aan de 27,000 Joden, welke zich in Engeland bevinden, volstrekt geene zwaarigheden te kunnen voorzien, is de oorspronkelijk gedane motie ter tweede lezing met 189 tegen 52 stemmen, dus met eene meerderheid van 137 stemmen doorgegaan. Aanstaanden vrijdag over acht dagen zal deze bill nader in comité overwogen worden.

— Brieven van Portsmouth, gedagteekend van gisteren, betreffen dat de hollandsche konsul aldaar zeer bezig was met het huren van matrozen, om de hollandsche schepen, welke in dien haven onder embargo gelegen hebben, naar huis te geleiden, en welke schepen alleen aan de zorg van eenen of twee mannen waren toevertrouwd gebleven, terwijl het grootste gedeelte der manschappen naar huis vertrokken zijn over Londen, van waar zij zich per stoomboot naar Holland begeven hebben.

— Eergisteren namiddag is de hertog van Orléans, van Manchester, over den spoorweg, te Liverpool aangekomen. Z. K. H., die in het Adolphi hotel zijnen intrek genomen heeft, is bij zijne aankomst door de stedelijke regering van Liverpool verwelkomd en ingehaald geworden.

— Aan het bureau van het Russische gezantschap zijn gisteren namiddag dépêches voor prins Lieven van deszelfs gouvernement aangebragt. In den loop van dien namiddag zijn er ook voor den burggraaf Palmerston dépêches aan het bureau van buitenlandsche zaken ontvangen.

Frankryk.

PARYS, 23 Mei.

Bij eene ordonantie van den 15 dezer wordt eene ligting van 80,000 man over de klasse van 1832 voorgeschreven, waarvan de loting op den 19 junij aanstaande zal plaats hebben. De jeugdige soldaten zullen in twee klassen worden verdeeld, de eene van 10,000 man, welke disponabel zullen zijn en de andere van 70,000, die tot nader order in hunne haardsteden zullen verblijven en een gedeelte van het reserve-leger uitmaken.

— Aan den Koning is thans een rapport door den maarschalk Soult aangeboden, over de nieuwe organisatie aan het leger te geven, met het dubbele inzicht om eene aanzienlijke reserve daar te stellen en eene reductie in het actieve leger te brengen. Uit hetzelfde blijkt, dat het actieve leger op 31 december 1830 sterk was 272,839 man, en het oorlogs budget bedroeg 232,613,402 fr. In 1831 was hetzelfde sterk 398,660 man en de credieten bedroegen 381,022,000 fr. in 1832 bedroeg het effectief 426,733 man en de uitgaven 343,767,334 fr. Voor het tegenwoordig jaar blijft het effectief bepaald op 410,000 man, en het toegestaan budget bedraagt 305,547,288 fr. Bij deze 410,000 manschappen konden des noods nog 80,000 van de ligting der vorigen jaars worden gevoegd. In het volgende jaar zou nu het leger op 310,000 man bepaald worden, maar de gevraagde credieten slechts tot het onderhand van 286,000 man komende volstaan, zal men het effectief tot dit laatste cijfer herleiden, door 24,000 man een jaarlijks verlof te geven. De reductie zal alleen over de infanterie gaan, door middel eener verandering van bestemming van elk 4de bataillon. Tot de vorming der reserve overgaande verbeelt de maarschalk in onderscheidene deelen de bij de wet gevestigde zeven jaren diensttijd, en stelt voor: 1°. tot de ligting der eerste klasse eerst over te gaan in het jaar na de oproeping volgendes. 2°. De ligting gedurende drie jaren, zijnde het tweede, derde en vierde dienstjaar in actieve dienst te houden. 3°. In het vijfde jaar, naar omstandigheden, de manschappen voor de

aanvaling van de remplacementen in het leger te gebruiken en het overschot in de reserve te laten overgaan. 4°. De zesde en zevende jaren misluitend voor de reserve te bestemmen, de soldaten huiswaarts latende gaan en hun na afloop van het zevende jaar het ontslag te zenden. De soldaat zou daardoor 3 jaren op het minst en vier jaren ten hoogste onder de wapenen blijven. De tegenwoordige vijf en zestig 4de bataillons, tot twee keur- en twee fuselier kompanien herleid, zouden bestemd zijn tot de voltelling houding van het leger, en in de 84 departementen naar mate hunner bevolking worden verdeeld. Een arbeid voor de plaatsing der reserve-depôts was reeds voltooid en zou daarin eene gelijke verdeling, voor het aantal manschappen uit rekruteringen en hetgeen voorts de reserve opleverde, worden in acht genomen. Zonder vermeerdering van uitgaven zou men deze reserve aanvullen door de officiers op disponibiteit en de onderofficieren met verlof, en daarvan kaders van kompanien en bataillons worden gevormd.

Opgemelde halve bataillons zouden den staf van het bataillon behouden; men zou daarbij voegen het personeel der tegenwoordige recruterings en de tien departementale kompanien van het westen. Uit een en ander zou meer eenheid in de administratie voortvloeijen gelijk mede in de recruterings en mobilisatie der nationale garde, zoo zulks noodig ware. De reserve zou nu bij derzelve eerste formatie voornamelijk zamengesteld zijn: uit 65 halve sererve-bataillons, uit de niet opgeroepene der ligting van 1832, uit manschappen met verlof in de departementen, en uit degenen, die verlof zouden krijgen om het effectief binnen de grens van het budget van 1834 te brengen. Te zamen zou zulks een aantal van omtrent 200,000 man geven, die tot in 1838, in de verwachting dat de vrede bewaard blijven, als waardoor men de gansche ligting niet voor het actieve leger benoodigd heeft, in getal zouden toenemen. De reserve zou daar door gemakkelijk tot omtrent 300,000 man gebracht worden, die bij de 310,000 man van het actieve leger en bij de 273,000 man gemobiliseerde nationale garde gevoegd, ingeval van oorlog, eene beschikbare massa van meer dan 880,000 man zouden uitmaken.

De reserve-bataillons zullen in vredetijd tot handhaving der rust medewerken en de gendarmerie en nationale garde bijstand verlenen; in oorlogstijd zullen die aan de grenzen de vesting garnizoenen uitmaken daardoor het actieve leger geheel beschikbaar stellen, terwijl uit dezelve tevens eene keurhede van 20 bataillons tot reserve voor het leger kon gevormd worden. In vredetijd zouden over dezelve in elk arrondissement driemaandelijksche wapenschootwingen worden gehouden, dezelve zouden staan onder het bevel van de provinciale kommandanten.

— Wij zien met een geroezem, met verwondering vermengd, dat de kamer der afgevaardigden tot de godsdienstige gebruiken begint terug te komen. Sedert de laatste vergadering van july had zij eene soort van zucht om op de feestdagen niet werkloos te blijven; en om zich in die dagen des te beter te doen opmerken, gebeurde het haar somtijds hare zittingen tot acht pre-des avonds te rekken, met gevaar van haar middagen te laten koud worden. Zij is geëindigd met te bespeuren dat zij de afdelhal van den gang der zaken was, en dat het verheven voorbeeld van ongodsdienstigheid, hetwelk zij wilde geven, niets aan het bestuur van den Katholijken godsdienst veranderd. Zoo heeft zij zich verplicht gevonden om te doen even als de anderen; en, in weerwil van de kleine herinnering van ongodvruchtigheid van een harer leden, welke haar den raad gaf, om de plegtigheid van donderdag maar over het hoofd te zien, heeft zij de Kandelvaart gevierd.

— Op het budget voor de eerediensten heeft het gouvernement drie supplementaire voorstellen voorgedragen, te weten, 335,000 franken voor den Katholijken godsdienst, 35,000 franken voor de Protestantische eerediensten en 5,000 franken voor den Israëlitischen eeredienst. De commissie heeft, bij monde van den heer Duvergier van Hanraue, deze eischen ondersteund. De 335,000 franken zullen op het hoofdstuk der pastoors en de eservitors voorkomen. Deze vermeerdering is, zoo als een ministerieel dagblad zegt, gegrond op de morele en constitutionele onmogelijkheid, om herders te weigeren aan de kerken, welke zich daarvan thans volstrekt verstoben zien.

— Lodewyk Filips en zijn huisgezin hebben zaterdag den 18 dezer Parijs verlaten, om het kasteel van Neuilly te gaan bewonen.

— Het jubilé zal op Pinkaterdag in het bisdom van Rouan geopend worden. Z. E. de kardinaal-aartsbisschop heeft hetzelfde bij eenen herderlijken brief bekend gemaakt.

— De *Moniteur* van vrijdag den 17 mei behelst een uittreksel uit de registers der Parochi van Blaje. Dit uittreksel, door den heer pastoor geteekend, behelst dat deze op het verzoek der prinses het nieuw-geboren kind in stilte gedoopt heeft. De acte is van den 10 mei en geteekend behalve door den heer pastoor, door de heeren de Neua en de Meniere. Eenige dagbladen hadden het vertrek van den graaf de Mesnard naar Blaje medegedeeld; deze tijding schijnt zich niet te bevestigen. Doctor Dubouis heeft Blaje verlaten om naar Parijs terug te keeren.

Men leest in den *Indicateur* van Bordeaux het volgende: Sedert drie dagen hebben wij van de veranderingen van zoodanig eenen aard, dat wij om dezelve bekend te maken, hebben moeten wachten totdat zij een zeker karakter van eendrachtigheid hadden; deze waarborg aan dezelve geworden zijnde, verkondigen wij dus dat het stellig is, dat de gravin Hector de Luchesi Palli, in de eerste dagen van Junij, Blaye moet verlaten, om zich op een schip van den staat, naar Palermo te begeven. Een dagblad dezer stad, verzekerdende dat doctoor *Denuce*, de hertogin moest vergezellen, is kwalijk onderrigt; noch die geneesheer, noch de heer *Menicé* zullen haar naar Sicilië volgen; maar alleen de heer *Bugeaud*, die daartoe de order van het ministerie zou ontvangen hebben.

Wat de gezondheid der hertogin betreft, deze wordt van dag tot dag beter; zij staat op en zal welhaast hare gewone wandelingen kunnen hervatten. Hare dochter geniet ook eene nitruimende gezondheid; aan dezelve is eene min gegeven om voor hare moeder de smarten van het zogen te vermijden. Het heeft veel moeite gekost, dat de geneesheeren op dit punt, de zegenpraal behaald hebben over de moederlijke liefde, welke de gevangene van Blaye aan de jonge *Anna Maria Rosalia* toedraagt.

Iets hetgeen wij insgelijks kunnen verzekeren is, dat de hertogin van Berry met veel verriet ziet, dat de dagbladen, haar toegedaan, blijven volhouden, niet alleen haar huwelijk, maar nog daarenboven ook hare bevalling, tegen te spreken.

De *Temps* vermeent dat het huwelijk van mevrouw de hertogin van Berry met den prins *Luchesi-Palli* te Massa, in de kapel van het consulaat van Spalje, drie dagen voor het vertrek van de prinses naar Marseille, heeft plaats gehad; hetzelfde dagblad zegt, dat de heer *Chateaubriand* zich naar Prag begeeft, om aldaar mededeelingen van de hertogin af te brengen; het doel dezer zending zou zijn te verkrijgen, dat zij, in weerwil van haar huwelijk, den titel, rang en de behewijzingen van prinses van den bloede behield; in den *Indicateur de Bordeaux* leest men, dat volgens de raadgevingen van de geneesheeren, mevrouw de hertogin afgezien heeft van haar kind te voeden.

Eenige onzer lezers schrijven ons om ons te vragen, hoe de geheime huwelijken in Italië beschouwd worden. Wij deelen hier mede hetgeen wij ten dezen opzichte ontvangen hebben.

De geheime huwelijken zijn acten, welke in Italië een wetmatig karakter hebben, en men begrijpt dit, omdat zij daar, even als in bijna alle europesche staten, slechts in de godsdienstige ceremonie bestaan, welke dezelve heiligt.

In Italië gaat de vrouw, die het vruchtgebruik door den overledenen man gelegeerd, onder de voorwaarde van weduwe te blijven, niet wil verliezen en bij voortdoring zijnen naam dragen, benevens de prinses, welke geenen afstand wil doen van het recht van voogdijchap over hare kinderen; volgens het kanonieke recht, een geheim huwelijk aan onder den naam van *matrimonium consuetudinis*. De acte daarvan is door den bisschop der diocèse op een bijzonder boek gebrant, hetwelk hij verplicht is te bewaren en met de grootste zorgvuldigheid op te sluiten; en op hetzelfde register zijn de acten van geboorte der kinderen, met dergelijke huwelijken gesproken.

De echtgenooten leven of leven niet onder hetzelfde dak naar hun goeddun. Het vaderschap der kinderen mag niet gezocht worden; ziedaar de wetgeving der huwelijken naar het geweten. (*Gazette de France*.)

Het dagblad van Genua meldt, dat een meisje, *Barbara Lendi*, geboren uit eene zwinglaansche familie, hare dwalingen heeft afgezworen en den 27 april te Ovada, in de staten van den Koning van Sardinië, het Doopsel ontvangen heeft; bijna twee jaren heeft men haar op de proef gesteld, doch zij heeft altijd haar verlangen te kennen gegeven om in den R. K. godsdienst onderwezen te worden en denzelve te omhelzen.

België.

BRUSSEL, 27 Mei.

De minister van binnenlandsche zaken heeft den volgenden rondgaanden brief aan de gouverneurs der provincien rondgezonden:

Brussel, den 25 mei 1833.

Mijnheer de gouverneur!

De onlusten, die te Antwerpen hebben plaats gehad, bij gelegenheid van de inwijding van het gezelschap *la Louvain*, maken het aan de magistraten tot plicht hunne waakzaamheid te verdubbelen, om het woelen der volksmassa en het herhaten van dergelijke buitensporigheden voor te komen. Het hoog besinnig is niet onbekend met de oorzaken van de opgewondenheid des volks, maar plicht en wil nopen hetzelfde om zelfs diegenen tegen de uitwerkselen dezer woede te beschermen, welke zich dezelve door hunne onvoorzigtigheid hebben op den hals gehaald. Gewapend met de wet, zal hetzelfde kracht genoeg hebben om vijanden te herochten, te zwak om gevreesd te worden. Zelfs de schijn van vervolging moet eene geheel verloren zaak niet verheffen tot verachting, waarin zij gevallen is. De belgiësche resolutie, 109 grootmoedig, in hare dagen van

overwinding, moet nu dat hare zegepraal verzekerd is, door geene betreurenswaardige buitensporigheden hare gematigdheid op het spel zetten.

Ik noodig u uit, mijnheer de gouverneur, om uwen invloed te gebruiken, ten einde deze buitensporigheden zich niet verbreiden in uwe provincie. Gij zoudt u des noods kunnen verstaan met het plaatselijk bestuur en tevens met de regterlijke en militaire magt om zoodanige maatregelen te nemen en te gelasten, welke door de omstandigheden zullen geboden worden. De zekerheid van persoon en eigendom moet niet te vergeefs door de constitutie gewaarborgd worden. Alle daden, welke dezen waarborg aanranden, zijn hoogst laakbaar in de oogen van het gouvernement, hetwelk even zoo veel voorzigtigheid moet bezigen om dezelve te voorkomen als standvastigheid om dezelve te onderdrukken.

Ik vertrouw geheel op uwe vaderlandsliefde, mijnheer de gouverneur, voor het vervullen van deze dubbele taak, wanneer door omstandigheden, welke ik niet vooruit zien kan, de tooneelen, welke te Antwerpen hebben plaats gehad, eenen weerklink moeten vinden in een of der plaatsen aan uwe administratie onderworpen. Ik verzoek u tevens, bij uw antwoord op dezen brief, te voegen een nauwkeurig rapport omtrent de gesteldheid der gemoederen in uwe provincie.

De minister van binnenl. zaken,
(Geteekend) CH. ROGIER.

Men kan niet ontkennen dat de bepalingen van het preliminair tractaat (zie ons vorig nummer) het gevolg zijn van eene nieuwe concessie van den Koning van Holland, en dat wij dus eene schrede nader bij eene definitieven vrede gekomen zijn. Indien echter het hollandsche kabinet, aangezet door zijnen boozen geest, naderhand wederom in de onderhandelingen deszelfs dralende diplomatie bezigen wilde, dan kan België, in het bezit der vrijheid van de Schelde en Maas, meester van eenige gedeelten van hollandsch grondgebied, en buiten de noodzakelijkheid om het gedeelte der staatschuld, dat aan hetzelfde is te beurt gevallen, te betalen, met nuttige bezigheden afwachten tot dat de Koning van Holland eindelijk zijne hersenschimmen van restauratie zal laten varen. In dit provisioneel tractaat zijn de belangen van *Leopold* werkelijk vergeten, dewijl deze vorst toch wel eenig recht had om te eischen, dat hij uitdrukkelijk door den Koning van Holland erkend werd. (*Emanco*.)

Nederlauden.

HERTOGENBOSCH, 29 Mei.

Wij vernemen dat bij het preliminair tractaat is vastgesteld, dat dadelijk na de uitwisseling der ratificatiën, die binnen tien dagen, dus voor den 31 dezer, moet plaats hebben, het embargo op de hollandsche schepen in de engelsche en fransche havens zal worden opgeheven en de in Frankrijk krijgsgevangen gehouden wordende troepen naar hun vaderland zullen terugkeeren. Daarentegen heeft ons gouvernement ingewilligd in eenen onbepaalden wapenstilstand, mitsgaders in de vrije vaart der Schelde tot op het sluiten van een definitief tractaat, waartoe, onder medewerking der vijf gezamenlijke Mogendheden onmiddellijk de onderhandelingen zullen worden hervat; bij het preliminair tractaat is echter door Frankrijk en Engeland aangedrongen op het annexeren van een opheldereud artikel, zoo als wij in ons nummer van gisteren gemeld hebben, krachtens hetwelk uitdrukkelijk wordt vastgesteld, dat *Holland zich verbonden heeft om op geenerlei gedeelte van het door de Belgen thans bezette grondgebied aan te vallen en dat de Schelde, in afwachting dat het definitief tractaat gesloten is, volkomen vrij zal zijn namelijk vrij zonder eenige regten hoegenaamd*. De heer *Diddel* heeft op zich genomen gehad, dit annex artikel bij te stemmen en men kan dus op die grond het tractaat met de annexo voor gesloten door den Koning houden.

De zitting der staten generaal van gisteren heeft geen voortgang gehad, daar er slechts 25 leden tegenwoordig waren. De voorzitter de heer *Collot d'Esoury* heeft dezelve op heden bepaald.

Van Berlijn meldt men, dat in den nacht van den 10 dezer, des morgens kwartier voor drie ure, het zeer belangrijk etablissement van spinnerij van de heeren *Cockrill en Camp*, gelegen te Grunberg in Silesie in brand geraakt, en in weinige uren geheel dat etablissement eene prooi der vlammen is geworden. Aan welke oorzaak dit ongeluk toe te schrijven zij is nog niet bekend. Voor het overige waren de gebouwen, de machines, de voorraad van grondstoffen en die van verwerkte goederen tegen brandschade verzekerd.

FRANSCH KOLONIËN.

Frankrijk bezit:
1. In *Asie* in Indoustan op de kust van Carowandel de steden Pondicherij en Karikal; in Bengale de stad Ghaidernagor; op de kust van Malabar, die van *Mabey* in Orissa de stad Yanon of Ganjam, de bevolking dezer onderscheidene steden

heloop ongeveer 179,000 vrije personen en de behoude landen 25,000 hectares (ongeveer 50,000 morgen).

2. In Afrika het koninkrijk Algiers, de Franschen bezitten tot heden slechts de stad Algiers en omstreken, de stad Oran en eenige punten op de kust, Algiers heeft onverminderd een bezettingsleger van 18,000 man thans een bevolking van 2700 inwoners, waaronder worden geteld 10,000 Mauren, 2000 negers, 4 a 5000 joden en 3 a 6000 Europeaden.

Het eiland St. Maria van Madagascar, hetwelk 26 uren omtrek kan hebben, doch alwaar de gestichten en de bevolking weinig van belang zijn.

Senegal eene kolonie, welke meer dan 200 uren kust en twee voorname arrondissementen heeft, te weten die van St. Loeuwijk en Góree, de hoofdplaats van het eerste is St. Loeuwijk gelegen aan den mond der rivier Senegal, welke ook die der kolonie is; zij telt meer dan 10,000 inwoners.

Het eiland Bourbon, waarvan den omtrek gerekend wordt op 64,578 hectares en de bevolking op 80,464 zielen.

In Amerika de eilanden St. Pieter en Miquelon bij het eiland Terra Nova; hare oppervlakte is 20,000 hectares en de bevolking bestaat uit 900 visschers.

Martinique heeft eene oppervlakte van 75,385 hectares, deszelfs bevolking bestaat uit ongeveer 98,000 zielen, waaronder 10,000 blanken en zoovele vrije gekleurden; de overigen zijn sla ven; de hoofdplaats is Fort Royal.

Guadaloupe heeft eene oppervlakte van 45,000 hectares en eene bevolking van 109,705 inwoners, de hoofdplaats is Basse Terre; voorts heet Frankrijk nog de kleine eilanden Maria Galande, Desirade, les Saintes de Saint-Martin.

Guyana heeft 200 uren kust, waarvan de hoofdplaats is Cayenne, eene stad gelegen op het eiland van dien naam en telt ongeveer 18000 zielen.

K A D A S T E R.

Dat men ook in andere provincien ontevreden is over de resultaten van het kadaster, blijkt zeer duidelĳk uit een vlagschrift dat dezer dagen bij den boekdrukker H. A. zoon, Doyer te Zwolle is uitgekomen, en door eenen afgevaardigden op een der kantons vergaderingen in de provincie Overijssel uitgegeven.

Het is bekend, dat de provincie Overijssel tot de zoogenaamde landprovincien behoort en veelal in deszelfs schrale gronden met Noord-Brabant kan gelijk gesteld worden; beide deze provincien zullen ten gevolge der kadastrale werkzaamheden in de grondbelasting zeer aanmerkelĳk bezwaard worden, zoodat er vele redenen bestaan, deze zaak niet onverschillig te behandelen.

De redeneringen in gezegd vlagschrift zijn veelal zeer gegrond en daarin wordt duidelĳk aangewezen, dat de wijze, op welke de kadastrale werkzaamheden hebben plaats gehad tot de na-deeligste gevolgen voor de landprovincien moesten uitloopen.

Wij zouden te wĳdloopig worden, wanneer wij den schrijver in zijne behandeling dezer gewigtige zaak, zouden volgen en zullen ons dus bepalen bij de mededeeling van de inleiding van voorn. vlagschrift, hetwelk van den volgenden inhoud is:

De volgende aanmerkingen zijn grootendeels derzelve aanwezig verschuldigd aan de omstandigheid, dat ik in der tijd door de regering der stad Zwolle gecommiteerd werd, om deze stad te vertegenwoordigen op de kantonale vergadering, wegens het kadaster voor het kanton van dien naam, en welke alstoen gedeeltelĳk in het procesverbaal dier vergadering werden opgenomen, zonder dat mij eenig resultaat, veel min eenig gunstig resultaat, hiervan bekend is. Naderhand ontvingen deze aanmerkingen enige uitbreiding, echter met een geheel ander doel, dan om dezelve bij dezen het publiek aan te bieden. Bij nadere overweging scheen het mij evenwel toe, dat derzelve openbaar making, met eenige wijziging, misschien eenig nut zoude kunnen hebben. Dat zij voor den deskundigen weinig belangrĳk be-yatten, daarvan ben ik ten volle overtuigd; maar voor de zoodanigen, die zich minder met het behandeld onderwerp bezig-bieden; bevatten zij misschien eenigen nuttigen weok. Het stuk van het kadaster is, tenwens, voor onze welvaart en onzen in-wendigen vrede van oneindig meer belang, dan men oppervlak-tig zoude meenen, zoodat wij gelooven, dat al wat strekken kan om dit werk op beginselen van recht en waarheid te vesti-gen, of wel om hetzelfde van het tegendeel terug te brengen, welkma. stuk wij. Om deze onze bedoeling verzoeken wij dan ook onzen lezers; het gebrekkige en min volledige van dit ge-schrijf wel te willen verschoonen; alleen tijd en omstandigheden zijn de oorzaak, dat hetzelfde zoodanig onvolkomen het publiek wordt aangeboden.

Zwolle 10 mei 1833.

V. S.

41 * * Heden verliete zeer voorspoedig van eene welgescha-pene Dochter **GEERTRUIDA JUR-RIVEN**, hartelĳk geliefde Echtgenoot van

Utrecht,

den 20 Mei 1833.

H. D. LINDSEN.

WETTERKUNDIGE AANKONDIGING.

- 43 * * Bij de **ERBROEDERS LANGENHUYSEN**, te Borch, mijn ondermeer andere de volgende werken voortaan den publiek te bieden:
1. BERGIER, Dictionnaire Théologique, 9 vol., gr. 8°, Bécad- en. f. 45.60.
 2. BERGIER, Traité de la vraie Religion, 10 vol., gr. 8°, Bécad-en. f. 18.00.
 3. FILLER, Dictionnaire Historique, 13 vol., gr. 8°, huitième édition, Lille. f. 30.00 (7 vol. zijn reeds van de Pers.)
 4. GUILLON, Bibliothèque choisie des Pères de l'Église grec- que et latine, 27 vol., in 8°, Bruxelles et Louvain. f. 32.30. (26 vol. zijn reeds van de Pers.)
 5. BUTLER, Vie des Pères, des Martyrs et des autres prin- cipaux Saints, 20 vol., gr. 8°, Louvain. f. 35.00. (18 vol. zijn reeds van de Pers.)
 6. LINGARD, Histoire d'Angleterre, 13 vol., gr. 8°, Lon- vain. f. 22.00.
 7. P. DENIS, Théologia ad usum Seminariorum, 7 vol., Mechl. 1830. f. 12.00.
 8. P. COLLET, Institutiones Theologicae, 7 vol., gr. 8°, Gand 1825. f. 12.00.
 9. A. DE LIGORIO, Theologia moralis, 9 vol., gr. 8°, Mechl. 1829. f. 15.50.
 10. IDEM, 9 vol., in 12°, f. 12.50.
 11. LIEBERMANN, Institutiones Theologicae, 5 vol., gr. 8°, Moguntia 1827. f. 10.00.
 12. IDEM, Nieuwe uitgave in gr. 8°, Louvain 1832, waarvan reeds 3 vol. zijn uitgegeven a. f. 7.50 per vol.
 13. FABRE DE NARBONNE, Œuvres Complètes de Fléchet, 10 vol., gr. 8°, Paris 1828. f. 18.00.
 14. BENEDICTI PAPE XIV, Bullarium, 13 vol., in 12°, Mechl. f. 15.50.
 15. BONALD, Recherches Philosophiques sur les premiers ob- jets des connoissances morales, 2 vol., gr. 8°, Gand. f. 3.30.
 16. LIGORIO, De la Véritable Manière de Precher à l'Aposto- lique et de l'Utilité des Missions, in 12°, Tournay 1833. f. 40.
 17. GAICHIES, Maximes sur le Ministère de la Chaire, in 12°, Louvain. f. 60.
 18. GERBET, 15 Conférences de Philosophie Catholique, Lon- vain f. 2.50. (3e édition, dit reeds van de Pers.)
 19. GERBET, Considérations sur le Génie générateur, de la piété Catholique, gr. 8°, Louvain.
 20. GERBET, Des Doctrines Philosophiques sur le Cérilège, dans leurs rapports avec les Fondam. de la Religion, gr. 8°, Gand. f. 90.
 21. GERBET, Coup d'Œil sur la controverse Catholique de- puis les premiers siècles jusqu'à nos jours, gr. 8°, Lon- vain. f. 100.
 22. Nouvelle Bibliothèque Catholique, 20 vol., in 18°, 7me an- née pour 1833. f. 4.00 (men kan voor de vorige jaargangen ook nog inschrijven).

BEKENDMAKINGEN.

44 * * VERANDERING VAN WOONPLAATS.

MANUFACTUREN EN BEDDEN.

J. C. STRUNING, in de *Minderbroederstraat*, maakt bij deze aan zijne geëerde begunstigers bekend, dat hij zijnen Winkel van **MANUFACTUREN EN BEDDEN** heeft verplaatst op de **PENSMARKT**, naast het Koffijhuis, vroeger bewoond door den Heer Jan van Duuren.

Hij zal continueren voor civiele en vastgestelde prijzen te Verkoopen.

PRIJZEN DER GRANEN.

EINDHOVEN, 28 Mei.

Tarwe,	} het nederlandsch mud: {	f. 0.00 à 0.00
Rogge,		• 5.50 à 6.00
Boekweit,		• 5.50 à 6.00
Haver,		• 3.00 à 2.80
Het nederlandsch pond boter.		• 0.70 à 0.65
De vier nederlandsche ponden roggebrood 32 cents.		

AMSTERDAM, Effecten Sociëteit van den 26 dezer.

Er was heden, uit hoofde van den leest dag, weinig handel; intusschen tóch eenige variatie in het begin zeer willig, op het eind iets slapper. Nieuws was voor heden niets. Tot de volgen- de prijzen is omgezet; integralen 48, 48 1/2, 3/16, 7/16, 48, 47 1/2, 13/16; 5 pCt. 88, 88 1/8, 1/4, 88, 87, 7/8, 3/4. Kansbiljetten 22, 22 1/8, 22, 21 1/8, echter niet veel gedaan. Spaansche perpetue- len 79 1/8, 1/4, 3/8, 1/2, 1/4, 1/8, 70; 3 pCt. 45 pCt.